

Anvisningar om statsbidrag till regioner för att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram

Bakgrund

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag¹ att stödja och stimulera barnhälsovårdens arbete med hembesöksprogram.

Den svenska barn- och ungdomshälsovården behöver bli mer sammanhållen och erbjuda fler förebyggande och hälsofrämjande insatser. Det finns också behov av insatser för en god språkutveckling samt språkkunskaper i det svenska språket. Uppföljning av barns och ungas hälsa inom barn- och ungdomshälsovården behöver förbättras, bland annat genom en ökad samverkan mellan centrala aktörer, såsom barnhälsovården, mödravården, tandvården, socialtjänsten och förskolan.

Det förebyggande arbetet i form av *utökade* hembesök ska:

- Stärka och vidareutveckla utökade hembesöksprogram inom barnhälsovården.
- Utgå från barnhälsovården och ske i ökad samverkan mellan centrala aktörer, såsom socialtjänsten, tandvården, mödravården och förskolan.
- Stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa bland barn, samt till integrationsmöjligheter, med särskilt fokus på barn i utsatta områden.
- Bidra till en god språkutveckling, samt goda språkkunskaper i det svenska språket bland barn.
- Bidra till ökat deltagande i förskolan.

Medel fördelas till de regioner som förbereder eller vidareutvecklar utökade hembesöksprogram, företrädesvis inom områden med socioekonomiska utmaningar under år 2023. Medlen ska vara ett stöd till regioner för att införa eller utveckla utökade hembesöksprogram i samverkan med kommuner.

Bidragets storlek

Statsbidraget fördelas till regioner efter rekvisition. Belopp att fördela är totalt 42 000 000 kronor för bidragsåret 2023. Fördelning till respektive mottagare framgår av fördelningslista.

¹ 2023-05-04, Uppdrag att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram, S2023/01608 (delvis)

Vilka kan rekquirera medlen?

För bidragsåret 2023 kan regioner rekquirera statsbidrag. Medlen ska i första hand förmedlas till områden med socioekonomiska utmaningar enligt Statistiska centralbyråns (SCB) indelning områdestyp 1 och områdestyp 2. Om det finns medel kvar efter rekvisitionstillfället ska de fördelas ut till övriga regioner som önskar ta del av dessa.

Beskrivning av fördelningsmodell

Fördelning av bidraget är framtagen tillsammans med SCB och finns i fördelningslistan. Fördelningsmodellen utgår från respektive regions andel barn i åldern 0–5 år totalt samt andelen barn i områden med socioekonomiska utmaningar enligt SCB:s indelning områdestyp 1 och 2. En tredjedel av stödet fördelas utifrån den totala andelen barn mellan 0-5 år och två tredjedelar utifrån antalet av dessa som bor i socioekonomiskt utsatta områden.

Vad kan ni använda medlen till?

Medlen får endast användas för arbete som anvisningarna avser, och ska användas inom barnhälsovården.

Syftet med bidraget är att stärka och vidareutveckla utökade hembesöksprogram inom barnhälsovården. Under 2023 får statsbidraget användas för att **planera, starta upp eller vidareutveckla utökade** hembesöksprogram. Regionerna får därmed endast bidrag för en utökning av hembesöksprogram, och inte för redan existerande hembesök i enlighet med barnhälsovårdsprogrammet. Planeringen ska ske i samverkan med andra centrala aktörer såsom socialtjänsten, tandvården, mödrahälsovården och förskolan.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under 2023 och det kan användas fram till den 31 december 2023.

Regeringen har aviserat fortsatt satsning för att stärka och vidareutveckla hembesöksprogram, och planerar att avsätta ytterligare medel för kommande år.

Hur får ni del av medlen?

Statsbidraget betalas ut som en engångssumma efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Av fördelningslistan framgår vilket belopp respektive region högst kan rekquirera för 2023.

Statsbidraget ska rekquireras via Socialstyrelsens e-tjänst, som ni når via webbsidan, *Uppdrag att stödja och stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesöksprogram*.

Läs mer om e-tjänsten och ombudsansökan på Socialstyrelsens hemsida:

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/ombud/>

Rekvisition ska ha kommit in till myndigheten **senast den 31 oktober 2023** Socialstyrelsen betalar ut medlen löpande efter att rekvisitionen har kommit in.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Regioner som mottagit statsbidrag ska senast den 1 mars återrapportera till Socialstyrelsen hur 2023 års statsbidrag har använts inklusive en ekonomisk redovisning. Socialstyrelsen skickar i början av året ett webbaserat återrapporteringsformulär till regionens registratur för vidarebefordran till verksamhet med ansvar för statsbidrag.

Medel som inte har använts eller som inte används i enlighet med angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Vi skickar en faktura till berörda regioner.